

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Токъумаланы Зубеирни жашы Жагъафаргъа «Къабарты-Малкъар Республиканы халкъ жазыучусу» деген сыйлы ат таууну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Къабарты-Малкъарны миллет литуратурасын айнытууга улуу кыйын салганы эмда кеп жылланы ахшы ишлегени ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы Жазыучуларыны союзу» жамаут организацианы члени ТОКУМАЛАНЫ Зубеирни жашы Жагъафаргъа «Къабарты-Малкъар Республиканы халкъ жазыучусу» деген сыйлы ат атаргъа.

Къабарты Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2012 жылда 19-чу октябрьде, №142-УГ

А.КАНОКОВ

А.М.Афаунова «Къабарты-Малкъар Республиканы физкультурасын бла спортуну сыйлы къулукъчусу» деген ат таууну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

«Кавказ оюнга» деген 3-чю регионал аралы фестивалыны куруууга эмда аны бардырууга улуу кыйын салганы эмда бийик профессионализми ючюн АФАУНОВ Аслан Мартыновиче-Къабарты-Малкъар Республиканы спорт, туризм эм курортла министрине-Къабарты-Малкъар Республиканы физкультурасын бла спортуну сыйлы къулукъчусу» деген ат атаргъа.

Къабарты Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2012 жылда 19-чу октябрьде, №143-УГ

А.КАНОКОВ

И.Е.Кладькону Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасын бла сауъгалауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Жер-жерти самоуправленианы органларында кеп жылланы ахшы ишлегени ючюн КЛАДЬКО Игорь Евгеньевични «Профессиональный шахар округну жер-жерти самоуправлениасын башчысы» Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасын бла сауъгалауну.

Къабарты Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2012 жылда 19-чу октябрьде, №146-УГ

А.КАНОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Дин управлениасын Куурбан-Байрам бла байламлы этген абраишенисына кере **буйрукъ этеме:**
1. Къабарты-Малкъар Республикада 2012 жылда 26 октябрьни иши кюнге санамазгъа.
2. Бу Указ официалныйн халда басмалангандан сора кючюне киреди.

Къабарты Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2012 жылда 19-чу октябрьде, №147-УГ

А.КАНОКОВ

Энци Предпринимательле

Хайыр тошюрмей эсегиз - заявление жазыгыыз

Бусагъатдагы законодательствого тийишлиликде энчи предприниматель ишлерин бардырмадыла, андан хайыр кереми-диде, огъесе угъай, ала страховой тэлеуленни этерге керекдиле.
Предпринимательство бла кореширге сойген адам заявие-ни жазаргъа борчлуду. Анга кере, бу ишни нек сайлагъанын, аны бардырыгъа молкоу, ахасы, билими барынды, эндиги социальный даражасына кере борчларын толтуруулуусунды, тойломлоду жууалыпкъны анга регистрация этген налоговый орган угъай, ол кеси элтиди. Инсан предпринимательство ишин тохтаты мураты эсе, аны юсюнден тийишли органга биягыз заявие-ни жазып билдирерге керекди. Аны бла предпринимательни бу сферада борчлары, аркиниклери да тыйыладыла. Бу жумушла барысы да этилмеселе, адам бир-тюролю файда тошюрмесе да, страховой тэлеуле этип тураргъа керекди.

Пенсия фонду КъМР-де бөлөмюно пресс-службасы.

Жазылуу-2013

Хурметли жамауат!
2013 жылны биринчи жарымына жазылуу кампания андан ары бардырылады. Сиз «Заман» газетине свяэны кайсы поэма бөлөмюнде да жазылырға боллукъсуз.
Алты айга жазылууну багъасы шюрленгенди, алгынныглай кзалганды - 356 сом 10 капек.
Бу магганагы жумушуну узакъга созмагыз.

Бизни индексиз - 51532

КОНГРЕСС Хаути Сохроков - МЧА-ны президенти

Шабат кюн Нальчикде Къырал концерг залда Халкъла аралы черкес ассоциацианы (МЧА-ны) 9-чу конгресси болгъанды. Анга алтымш эки кыралдан, ол санда Тюркден, Иорданиядан, Сириядан, Европада, АБШ-дан эмда Россияни кеп регионларындан делегатла келгендиле.

Аланы алгъышлай, Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Арсен Канокон Халкъла аралы черкес ассоциация адыг халкъланы проблемаларын дайым да кетюргенин эмда аланы кетюрюню мадарларын улуу сакълыкъ эмда адеплилик бла этгенин чертгенди. Аны бла бирге адыглы миллет эмда культура жаны бла да толусунлай адыг юсюне туруу жаны бла баш магъаналы борчларын тамамлаугъа энди жууукълаша бергъанларын айырып айткъанды. Ол оюм этгенден, бусагъатда бек алгъа черкесилени араларында айырылуу улуу бола бергъанын тохтатыргъа тийишдиле. «Аны ючюн а Адыгены, Къабарты-Малкъарны бла Къарачай-Черкесни кырал, жамауат

ирлерин эсге алып алай бардырыгъа керекди», - дегенди.
КъМР-ни Башчысы черкес халкъны тарыхы бла байламлы проблеманы жаланды Россия Федерацианы эмда бизни ата журтларыбыз жашагъан кыралланы законодательстволары мурдорларында, халкъла аралы правону мардаларын эсге алып бла тамамлаугъа боллугъун чертгенди. Ол аксыл этгенден, миллет эм культур энциклини сакълар эмда аны бла бирге битеудуния процессеге къошулуу ючюн, адыганы төрели культура эм адеп-къылыкъ хазналарын модернизацияны сайырлери бла келтирдируню тал амалларын табаргъа керекди.
Адыглы бирге кеп санда жашагъан кыралла бла экономика жаны бла бирге ишлеуну айнытууга себеплик этип МЧА-ны баш борчларындан бири болугъа керекди деп, Арсен Канокон бу организация мындан ары да миллети бирикдирууге, аны битеуду-

Ахыры 2-чи бетдеги.

ния процессеге къошула барыуна себеплик этеригине ышанганын билдиргенди.

Ахыры 2-чи бетдеги.

БАЙРАМ Проходначыла ишлей, солуй да биледиле

Огъан шабат кюн Проходначны 247-жыллыгы белгиленгенди. Шахарчылары алгъышлоргъа КъМР-ни битеу районларында, дагыда Майкопдан, Георгиевскден де къомакъла колден эдиле. Кууунч ишле къазакъ жында 140 ишчи жери болгъан рынокны напылууну ачыудан башланганды.

Ол кюн байрамгъа къатышханлагъа тюролю-тюролю спорт эришуле, кёрмочле, сабий оюнга, дагыда къазакъланы миллет арбазы да курапгъан эдиле. Ара стадиона ветеранланы командалары футбол ойнап эришгендиле, стол теннисден, шашкаладан, шахматладан турнирле болгъандыла.

Шахарны ара майданьында уа школланы, искусство юкени окуучуларыны чыгармалары кёрмочле курапгъан эди. Мында сабийле ишлеген суратланы, аппликацианы, кеслери кыралы бла тикген кийимлени кёрюрге боллукъ эди. Сёз ючюн, 2-чи номерли гимназияда сабийлени чыгармачылыкъларын айнытууга улуу магъана берилди. Аны директоруну юйретуу жаны бла орунбасары Ромета Качокова бизге айткъанга кере, школда бир неча кружок барды: спорт, сурат ишлеу, тигуу эм башкала.

Ала сабийлени фахмуларын айнытуу бла бирге, жашланы бла къызланы аманлыкъдан сакъларгъа, «орандан» жияргъа себеплик этгенди. Байрамдан уа гимназиячыла «Модница» кружоку окуучуну Екатерина Калашникованы окъа халыладан окурларын келтиргенди. «Шахарны кюнонде кёрмочлеге бек сюйюк кыруучубуз. Былтыр,

сёз ючюн, эшилген затла келтирген эдик, быйыл а Екатеринбургны суратланы кёрюстезиде. Алада шахарыбызны кёрмочлери, ариу полле да бардыла», - дегенди Ромета Качокова.

Орта профессионал билим берген окуучулар да окуучуларыны чыгармаларын келтиргендиле. Проходначны технология колледжинде бюгюнлюкде 453 жаш бла къыз окуйдула. Мында сантехниклени, сварщиклени, поварланы, тигуучулени, автомеханиклени хазырлайдыла. Орта профессионал билим айлыгъа да он барды.

Колледжин кёрмочюн алып келгенге бизге айткъанларча, бу окуучу ююно даражасы улуду, анда Проходнач эм Бажсан районладан жаш адамла окуйдула. Сабийлени улуу къаууму къомакъла юйюргендиле, ёксозле да келдюле. Мында юйретген устакълыла уруну рынокда хар заманда да керекдиде. «Кеси къолю бла ишлей билген жаш адам баш кечиндиралкъкъды, ишиз бир заманда да къаллыкъ тюююкю. Сёз ючюн, поварларбыз Москвада, Санкт-Петербургда, Социде, башха шахарлада да ишлейдиле», - дегендиде колледжин устаклары.

Шахарны администратциясыны алында уа Проходначны предпритиятлары кеслери товарларны кёрюстегендиле. Байрамгъа келгенде бютонда бек ётмек бирирчюку заводду продукциясына сейир этип къырагъандыла. Заводду директору Наталья Дубо бизге айткъанча, бю бюгюнлюкде предпритияда ёткенде 50-ден ашык тюролюкю, ундан этилген татлы ашарыкъланы да 25-ден ашык тюролюкю чыгарылады. «Совет замандагы пирожныиле четенчикле барыбызны да эсибиздери, биз кю ол технологиягъа кере аланы жандыдан чыгарып башлагъанбыз. Шахарда бек татлы предпритие деп атагъандыла бизге», - дегенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеги.

Фестиваль

Нартанчыла - «Гитче Кавказ оюналы» призёрлары

КъМР-ни Спорт, туризм эм курортла министрствосуну пресс-службасындан билдиргенлерине кере, Нальчикде республиканы сабий стадионда «Динамо» республиканы сабийлерине» деген акцияны чеклеринде интернет халды билим беруу учреждениланы араларында «Гитче Кавказ оюналы» атыны спорт фестивалы бардырылганды.
Аны КъМР-ни билим беруу эм илму, Ич ишлерини, Спорт, туризм эм курортла, Уруну эм социальный аянытуу министрстволары курагъандыла. Фестивальгъа къатышханланы парадларына башчылыкъ министрстволаны тамакталары «Динамо» кырал жамаут биригуну региона бөлөмюно келечи-

лери, Олимпиада оюналы чемпионалары Мурат Карданов бла Асланбек Хушов, спорту ветеранлары КъМР-ни «Кавказ оюналы-2012» эришуде хорлагъан команда этгендиле.
Эришулени баш судьясы, спорту ветераны, КъМР-де физкультураны эм спорту сыйлы ишчиси Владимир Минювский майданга онбир команданы чыгарганды. Аланы Спорт, туризм эм курортла министр Аслан Афаунов, Къабарты-Малкъарда ич ишлени министри Сергей Васильев, Билим беруу эм илму министрствону интернет учрежденила жаны бла бөлөмюно башчысы Мадина Сёвгина алгъышлагъандыла.

Ахыры 2-чи бетдеги.

Энергетика

ГЭС-ле къышха хазырдыла

«РусГидро» омык акционер обществону Къабарты-Малкъарда бөлөмю бийик къыз кезуиде ишлерге толу хазыр болганды. Аны юсюнден компанияны пресс-службасындан билдиргендиле.

аттасызла ётгендиле. От тошгенден неда авари яладан кутхаруу жаны бла тренировкала терктер бардырыла турдыла. Быйлы кезуиде керекли материалла къысырлыкъ этилгенге да белгиленгенди. Битеу керекли ремонт

Солдан онгига: Отарланы Куурман бла Дмитрий Каплатский.

Алгъ-арагда бөлөмю гидростанцияларында энчи комиссия ишлеп кетгенди. Аны къауумна кирген Ростехнадзорну, КъМР-де МЧО-ны эм бөлөмюно специалистлери, компанияны бизни республикада ишлеген ГЭС-лерини ишлерине тынгылы курагъандыла. Аланы барысында да къоркъусулукъ жаны бла битеу мадарла этилгенге белгиленгенди. Станцияларда урунган специалистле да, билим алып,

ишле да заманьында этилгендиле.
Комиссия ишени бошагъандан сора, аны башчылыкъ этген «РусГидро» ОАУ-ну оборудовани эм мехкима департаментини башчысы Дмитрий Каплатский компанияны КъМР-де бөлөмюно башчысына Отарланы Куурманга гидростанцияла къыз кезуиде ишлерге хазыр болгъанларына шагъатлыкъ этген паспортну бергенди.

Бизни корр.

Башламчылыкъ

Элчилени жарсыуларына Къарагъангыла

КъМР-ни Уруну эм социальный аянытуу министрствосуну информация-консултациа бюросу, КъМР-де МЧО-ны эм бөлөмюно специалистлери, компанияны бизни республикада ишлеген ГЭС-лерини ишлерине тынгылы курагъандыла. Аланы барысында да къоркъусулукъ жаны бла битеу мадарла этилгенге белгиленгенди. Станцияларда урунган специалистле да, билим алып,

бермегини бир-бирле ангълатадыла. Ийнеклеге, къанатлылагъа да ашарыкълар алгъа кереки. Ала уа учу тюююкюле. Бу затла эс бурургъа он бармыды?» деп соргъан эди.

Консултацианы кезуиде элини баш проблемаларындан бири-жаш юйюрге жер берууну оюсочден да айткъанды. Жыйынгандыла бу сылтау баш адамла элден тышша кетгенлери билдиргендиле. Специалистле аланы сорурларына толу жууап бергендиле.
Приветгъа келген тишхирула, ол шахардан узакъ болгъаны ючюн ала кеп проблемаларын тамамлап магъаналарын айтп, министерствону ишчилерине, узакъ жерге барып, адамлагу болушханлары ючюн ырызлыкъларын билдиргендиле.

Эчиле жашуу журткоммунальн аянытуу этилген тюроленуле бла байламлы бахчалары, маллары болгъан бир къауум адам болушукъ этерге кереклени тизмелеринде кетерилгенлери жарсыуандыла. Сёз ючюн, Мусу-кланы Абдуллах: «Малла бла корюшуу улуу хайыр

КъМР-ни Уруну эм социальный аянытуу министрствосуну пресс-службасы.

Арсен Канокон саусуз сабийлери болгъан юйюрлени келлендиргенди
2 бет

Алтынны шургулу ызы
3 бет

Таулу юйюно макети да барды
8 бет

Тау гилдени канадочыла юйретиркидиле
8 бет

Хаути Сохроков - МЧА-ны президенти

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Халкыла аралы черкес ассоциацияны арт кун жылды ичкерди ишюндөн аны председатели Каншоуби Ажахов отчот этгенди эмда ол заманы ичинде адылганы проблемалары бла байламты бир кыуаму магъаналы жумуш тамамланганын белгилгенди. Ападан бири миллион аты бла байламды. Аны юсюндөн РАН-ны этнология эм антропология институтуна экспорттерини заклогониясы барды. Дагында бир жэнгы шарт. Кырал Думага хасаланы башчылары биринчи кере чакырылгандыла. Сирияда жашаган ата журтуларыбызга болушлук этю да магъаналы ишлерден бири. Сирияда президенти Сирияда бола турган кыуага адылганы бютон бек бирикдиргенин чертип айтханды.

Барасби Карамуров селешеди.

Иорданиядан келген Самир Каддан Сирияда Дубюю адылгага хар жаны бла да тынгы кыаралганы ючюу ыспас этгенди эмда ол бютоглокче хасаланы баш магъаналы ишлери болурга керекисин эспертгенди. Тюркю келечки Кавказда Уаждит эм сиригчи Исхак Ахрам а визала алынуу амалларын

женилгилтер онг бар эсе, алай эширини тилевчиле. Кыбаргыт-Малкларда «Адыг Хаса» жамаат организацианы таматасы Мухамед Хафиде уа кыолайы адылганы миллиети проблемаларын тамамлауга ырыскы болушлук этерге чакырылганды. «Сочиде бардырыллык кыш Олимпиада жуккылашып келеди, андан сора орус-кавказ урушу

аралы черкес ассоциацияны жангы президентин айырынуу санарга болушлук. Бу кыулуктуга КМР-ни Башчысы Арсен Канокон Хаути Сохроков кырготтенди. Аны кандидатура сы оюзолгонден сора жыйылганна аспасыны кыол кетюрююу бла кеп жылланы тюрлю-тюрлю кыулукта да ишлен келген Хаути Сохроков МЧА-ны президентине айырылганды. Ол кесини ырызлыгынын бирдире, халкына жарар ючюн, кыаруун, билимин да амазга, МЧА-ны ахшы тевелерин андан ары бардырылга саз бергенди эмда организацианы статусуну юсюндөн кесини оюмун бирдиргенди. Ол айтханыча, ассоциация черкес биргиуилени ишлери бирге тийширликди, аны баш излемлеринден бири - не тюрлю оюмун да бирге кенгешип чыгарууду.

Жыйылуда вице-президентле да сайлангандыла. Биринчиси Кымкыу-ну проректору Артур Каваров болганды, кыалганлары Адыгандан, Кырчактан, Черкесден, Краснадар крайдан, Тюркден, Сириядан эм Иорданиядан айырылгандыла.

ХОПАЛАНЫ Марзят. Суратланы автор алганды.

Арсен Канокон саусуз сабийлери болгъан юйюрлени келлендиргенди

Кыбаргыт-Малкларны Башчысы Арсен Канокон гражданы кезуло кере прядимга алганды. Бу жол анга кеслерини жарыулары бла трат адам келгенди. Нальчикчи Анжелика Архагова беш сабийни кеси жангыз есдоргоенин айтханды. Аургуяны юсюне уллу юйюрюне кенчидир амалы жокъду. Бек керекли затлагга - ашазыкты саулуктуга багытуга, коммунальни жумушлу ючюу хакъ тевелге окъуна ахма жетмейди. Тиширү керекли документлени заманында жыйшдырырга жетишпай кыалганы кочон анга иваллидик пенсия тевенмек кыалганды. Андан сора юйюрюне жашауу бютон кыыйынга айланганды.

«Тонголоп кыалмагыз, келсиозюк этмегиз, сабийлени ангы юсюне салмай жарарык туйлойдю. Биз да кылуубуздан келгенин аймабыз. Алай сиз да пенсия алыр ючюн, керек болгъан документлени жыйшдырырга керешигиз», - дегенди Арсен Канокон. Ол кеп сабийли юйюрге ахма бюлгюге оюу этгенди. Уруну эмда социальни айнтылу министрствогга Архаговга инвалидностьтуруну кыайтаргыга себеплик этерге бютурганды. Аксана Шукова республиканы Башчысы бла тевеширге Тевен Куржунден келгенди. Ол аны баш иеси эмда беш сабийни бла жашайды. Эки балачыгы сакаттыла. Алагга кыар ючюн, Аксана ишлемей, юйюнде турады, эрини уа туту

чулу иши, хакъы да жокъду. Саусуз сабийден бирин энди Москвага элтирге керекди. Арсен Канокон юйюрге ахма бюлгюге оюу этгенди. Нальчикчи Борис Хамоков бла Шалухадан Залина Аликсана КМР-ни Башчысына тюз да ма ол кыайгылары бла келгендиле. Экси да кыыйын саусуз сабийлерине бакъдырырга, алавы медицина учуроженилгга ташыр ючюн, бек керек болуп турган транспорт алырга да ахма тевелгендиле. Республиканы оюучусуну айтханы бла алагга да ырыскы болушлук этиликчи.

Марина ХАПОВА, КМР-ни Башчысына бла Правительствоуна пресс-службасы.

Прохладначыла ишлей, солуй да биледиле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Продукцияны сатуу рыногу да кенгертилгенди. Наталья Дубюю айтханыча, ол предпритияга башчылык этип башлаганды, этмекни жалаанда Прохладнайни кеси тюкелеринде сата эдиле, алай бусагъатда уа аны «Магнит» тюкелле да сыйоп аладыла, ол санда Нальчикде, Аргуданда, Нарткъалада, Моздокда, башха шахарлада, эпледе да. «Владикавказны рыногуна чыгарга муратыбыз барды», - дегенди ол.

керини биринчи орунбасары Руслан Жанимов, КМР-ни Башчысыны Администрациясына таматасы орунбасары Александр Власов алгъышлагандыла.

Игорь Кладко Прохладнайни кесини иш келюу адамлары, кыазакъланы тевенмек керчилитиле бл энчи болгъанын, республикада экономика айналуу, социальни, административ болуму бла энкин жерге чыккынын чертгенди.

Иван Гертер уа прохладначыла ишлей, солуй да билелерине энчи ырызлыгынын айтханды. Ол жыйылганды республиканы Башчысы Арсен Канокону атындан да алгъышлаганды.

Прохладнаны этмек заводуну директору Наталья Дубко.

Май эм Прохладна районланы араларында политилеин чыгаргъан уллу предпритие ишленирин, анда жангы ишчи жерле кыуралкъларын эспертгенди. «Республика алгга барды, жангы социальни, спорт объекте ишленедиле», - деп кыошханды эмда прохладначыла мамырлык, кыолайлык төжөгенди.

Руслан Жанимов а былай байрамла Кыбаргыт-Малкларны халкъларын бирикдиргенлерин чертгенди. Прохладначыланы башхала да алгъышлагандыла.

лы урунганы ючюн КМР-ни Правительствоу Сыйлы грамотасы берилгенди. Андан сора да, шахарчыла уллу кыуамуна КМР-ни Башчысыны Ыспас кыалганды, Правительствоу грамоталары эмда Парламентини Сыйлы грамоталары берилгендиле. Алавы арасында врачла, водителле, устаза, сатыпчула, комиссариаты ишчилери, механики бл болгандыла.

«Как на речке Малке» деген халкъ жылланы бла тевелсени фестивалын бу кезде бардыруу тевеге айланганды дегге да болушлук. Быйыл ол бешинчи кере кыуралганды, анга районда белгиле жыр эм тевсеу коллективле кыалганды эдиле. Майданы аллы бла школчула тевеп, ойнап, баргъанлары уа байрамга бютонда кыуат бергенди. Кыуанч фейерверк бла бошалганды.

Бизъараланы Александр Прохладнаны стоматология поликлиникасына баш врачы болуп ишлегени кеп жыл болады. Ол шахарны юнюню байрамна хар заманда да кыуанч кыатшаханы айтады: «Хар не да ариу кыуралганды. Быйыл гитче шахарчыкыла башхаладан энчидиле, нек десенг адамла бир бирлерин таныдыла, кыуанча-бушууда да бирге болабыз. Ол а бютонда аламаты», - дегенди ол бизге.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Ромета Качекова сабийлени кермючюн кырготтеди.

уллу алты промышленность предпритиясыны санына киребиз. Бизде 1200 адам ишлейди. Шедею производствону кенгерттирге, кабелины жангы тюрлөлери чыгаргырга муратыбыз барды», - дегенди заводун маркетинг жаны бла бөлмюню башчысы Андрей Кучерено.

Ол айтханыча кере, продукцияга соруу уллуду, аны Россияни регионларында, СНГ-ни кыаралларында да аладыла. «Башхалада кризис бар эсе да, бизде ол эспленейди», - деп кыошханды ол.

Байрамны концерт программасы да уллу эди. Аны алында уа прохладначыланы байрам бла КМР-ни премьер-министри Иван Гертер, шахарны администрациясыны башчысы Игорь Кладко, КМР-ни Парламентини спи

Терк кыазакъланы ансамбли.

Премьер-министр республиканы айнууно юсюндөн кыска айтханды, жууук заманда уа

Ол кун саугъасы да болмаганды. Игорь Кладкогга власть органлада бет жарыккъ

ЖАНДАУУРЛУКЪ Мудях жореклени жарытхан тюбешуу

Адам улуну жашауанда бир бирге игилик эту аны жорек кыалгыга бек ити ашанды. Кореини жандауурук этюю регионда аралы организациындан келген жашла Россияни Жууаха тартылганданы терсиленине жолуктуруу федеральни службасын КМР-де Управленисыны 4-чю номери тюзетиюу колониясында тутмакъ тиширүлары жореклерин жапсарырга келгендиле. Ол тюбешууну политика партианы жамаат эм дин организациланы ишлери жаны бла департаментини оюучусун эм федеральни казна учурденин

4-чю тюзетиюу колониясыны администрациясы кыургананды. Къонюню кыо артыны мухтау юнюню байрамга айландыргандыла, дегге болук эди. Колонияны тюрлери бир неча минутну ичинде омакъ сахнага тюрлендиргенди. Тевекер тюсокю шарла бла жасалганды. Алайга жыйылганды келериде жарыкълык керонгенди, жореклеринде ырахатлык сезилгенди. Тиширүла сахнага чыккыналыга къошулуп жерлагандыла, гюроладен къаракългандыла, эрпай тюрлөтсегендиле. «Биз сизге насып тежейбиз» деген биринчи жыр

былай тюбешууну баш магъанасы эди дегге болушлук. Ол кюнню оюн, кюлюк, жорек ачыкълык тутмакъланы келерин кетюргенди.

Андан сора уа тиширүла саугъала берип кыуандыргандыла. Татты ашарыкыла бла бирге кыалла да, колешгендиле. Алавы арасында уа жашауда тюбеген кыыйныкъланы кыалай хорларга болуштуу юсюндөн чыгарылма да бардыла.

Тутмакъда турган тиширүлага ол кун адамлык даражалары жангандан кыайтанга керонгенди. Аны алайгыны бөтлерини жарыгында керю

нюн тура эди. Ападан кепте жангалынарны эсперини тюшюрюп, андан амыткыларын соккуртаны гандыла, жуууклары, ахулары эсгергендиле, юйюрлени юсюндөн сагыш этгендиле. Дунияда турлуулук болганына, жандауурук этерге сойгоге табылгыларына тюшонгендиле. Аны бирге хар ким да игилик этерге ишле, жашуудан кыара тамгалга кетериклерин кергендиле.

Россияни ФСИН-ни КМР-де Управленисы пресс-службасы.

Креатиле

Адамланы излемлерин жалчытадыла

Статистика шартлагга кере, кредитлени хайырлануу Россияде ескенлей барды. Жашуу журт, мащина неде башха зат сатып алырга сойюнгеле бу амалны магъанасы уллу болганын баямды. Алай бу ишни энчикилери да кепдоло. Алавы эм Кыбаргыт-Малкларда адамгага кредит беруу жаны бла болуп кыалгы халда болганыны юсюндөн, биз Сербияны КМР-де бөлмюню башчысыны орунбасары Залина Бейтуганова бла тюбешип ушакъ этгенбиз.

Залина, Сербияк быйыл кыаллай бир кредит бергенди? - Бизни бөлмю юсюбуздеги жылны алындан бери 22700 кредитле (4,750 миллиард сом) бергенди. Ол баштырны бу кезиюу бла тенгешдиргенде 1,5 кереге кыйбатенди.

Адамла бегирек да сыйлоп потребителски кредитлени аладыла. Бу кезиюу ичинде финанс учурдене алай 21700 кредитле бергенди, неда башха айтханда, төрт миллиард сомдан аспам. Кредитте автомашина сатып алырга сойюнгени саны да кыйбатенди. Анга деп жылы алындан бери 400 адамга 170 миллион сом бергенбиз.

Банк битеу берген кредиттери юнюн кыошкъ халда комиссия ахма да тыймады.

Бизни республикада жашуу алынганы кёбюсюне жашуу журт ишлене неда сатып алгъан бек уллу кыайгырууладан бирди. Анга себеплик банкны кыаллай программалары барды?

Кредитни алгъан кезиуде ана капиталны хайырланууга уа оң бармыды? - Хай, Аны бла байламлы про

грамма ишлеп башлаганы бир жыл чакылы болады. Апага бла анала алгъа кере кредити биринчи тевелюу кеслери бердирге керек эдиле. Ана капиталда болганы ахчаны уа ала жалаанда энкин сабийлерине ош жыл толгъандан сора кыоратырга онглары болганды. Энди уа биринчи тевелюу бичми сертификатта кыорозогонга ача тентга алай бирге азады.

Бу жаны бла энти да бир тюрленюле болгандыла: кеп болмай Сочиде бардырылган Халкыла аралы инвестиция форуму кезиюунде Сербияк бла Кыбаргыт-Малкларны Правительствоу келишим этте эдиле. Аны магъанасы уа былайды: энди Сербияк берген ипотека кредитлени процент ставкаларыны бир кесегин КМР-ни бюджетте ту бичше бөлюнген ахмаден тевелерди. Бу амалны хайырлануу ючюн, ипотека кредити алырга сойюген анда КМР-ни Кыурулуш эм архитектура министрствосуну бир кыуаму документлени жыйып бердирге кереди.

Улутшалагы быйыл ноябрда ишлеп башлардыкы. Анга деп республиканы бюджеттен жылы ахырында он миллион сом бергенди. Банк кеси да, бизни оюмдузга кере, бу кезиюу ичинде 230 миллион сом бердире улут этеди.

УМУШЛАНЫ Мурат.

